

Raimo Issakainen

Kobra

KOBRA

KOBRA

Raimo Issakainen

2020 Raimo Issakainen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789528035923

AUKIO

RÄKÄ

1.

– Oletko tämän tarinan kertoja?

Miksipä en olisi myöntänyt, vaikka se oli puolittuus. Kuten kaikki tässä kaupungissa. Jos puhui totta, valehteli, ja valehdellessaan tuli puhuneeksi totta.

Kysyjä oli kuusikymppinen nainen, jonka iho roikkui leuan alta. Hänellä oli yllään pitkät housut, tumma paita sekä harteilla jonkinlainen koristeliivi, mistä saattoi olettaa, että hän oli tullut autolla. Hieltä hän siitä huolimatta haisi, vaikka olisi kävellyt ainoastaan portaat ylös.

– Siinä tapauksessa pyytäisin tulemaan mukaamme?

Meidän? Vasta siinä vaiheessa huomasin, että käytävällä oli toinenkin henkilö. Hän näytti poikaselta, sellaiselta joka oli määrätty mukaan selittämättä, mitä pitäisi tehdä. Pysytteleväin vain taustalla. Siinä hän onnistui mainiosti, olisi pysynyt loppuun asti sanattomana ja mielellään näkymättömänä, jos se vain olisi ollut jotenkin mahdollista. Mutta minäpä olin havainnut hänet, vilkutin. Ai miten ujosti hän vastasi takaisin.

– Ihanko tällaisena? kysyin naiselta.

En koskaan pitänyt sisällä muuta kuin shortseja. Olin juuri pessyt koko varastoni, ja vaatteita roikkui missä sattui. Näytti varmasti siltä kuin olisin tapetoinut seinät värikkäillä liinoilla. Omasta puolestani olisin voinut pistää märän paidan päälle, sehän olisi vain vilvoittanut oloa, mutta en tietenkään halunnut kastella hienoja penkkejä, jos siis tosiaan pääsisin auton kyytiin.

– Täysin oma asiiasi. Ei sinua kukaan katso.

Vetäisin oven napakasti kiinni ja kokeilin, menikö se varmasti lukkoon. Ei minua sinällään olisi haitannut, jos joku olisi käynyt nukkumaan patjalleni tai lainannut vaatteitani, mutta koska huoneisto ei ollut omani, täytyi ajatella muitakin. Tai siis Varityä. Oliko hetkeäkään etten olisi ajatellut häntä?

Käytävällä nuori mies ei osannut päättää, kulkisiko edellä vai antaisiko meidän mennä ohitse. Niinpä hän ei tehnyt kumpaakaan. Tai ehkä hän yritti päästää meidät edelle, sillä hän painautui selkä seinää vasten kuin aikoisi nousta rapuna kattoon asti, mutta käytävä oli kapea eikä nainen ollut hoi-kemmasta päästä, joten nuorukainen juuttui auttamatta tuk-keeksi. Mene siitä pelleilemästäl nainen ärjäisi ja tönäisi eteenpäin. Saamallaan alkuvauhdilla nuorukainen selviytyi käytävän puoliväliin, mutta portaiden kohdalla hän ei enää muistanut, oliko noustu tästä vai vasta seuraavasta rapusta. Koska hän jäi tärisemään paikoilleen, pelkäsin, että nainen ottaa kiinni mitättömistä hartioista ja paiskaa alas. Onneksi hän tyytyi vain käskemään kuin koiraa: Siitä!

Ulko-oven edessä odotti tosiaan auto, pieni, mutta auto kuitenkin. Yritin muistella, milloin viimeksi olin ollut kyydis-sä, seitsemän, kahdeksan vuotta sitten? Nainen meni ratin taakse. Nuorukainen tuli istumaan kanssani takapenkille ikään kuin olisi ollut vartijani. Olinkin tosi vaarallinen. Ja hän tosi vartija. Ihan vain huvikseni hymyilin hänelle, ja hän säi-kähti sitäkin. Ehkä edellisestä hymystä oli hänelle yhtä kauan kuin minulle autokyydistä.

Autonistuini tuntuu tavattoman pehmeältä sen jälkeen kun on tottunut istumaan kaduilla ja aukioilla. Paitsi että jokin painoi vasenta pakaraani. Pistin painon oikealle ja työnsin käden vasemman alle. Sormiin jäi jotain. Se oli mutteri. Lai-

toin sen taskuuni, jos vaikka tarvitsisin sitä jossain vaiheessa tarinaa.

Ensimmäiset korttelit mentiin matelemalla. Nainen näytti luonteensa pehmeämmän puolen eikä ajanut jalkojen päältä. Tavanomaiseen tapaan kaduilla nukkui ihmisiä harso kasvojen suojana, yhdellä jopa aito hattu. Kun auto töötäytti, he vetivät jalat koukkuun viitsimättä heräillä. Ne, jotka seisoivat porukoissa, kääntyivät katsomaan meitä. Jotkut kävelivät naureskellen vierellämme, yksi oikein kyyristyi katsomaan, ketä siellä sisällä oli. Hänen kasvonsa olivat auringon kovettamat ja huulet ohuita halkeamia täynnä. Kuitenkin meille takapenkkiläisille osoitettu virnistys oli sielukas. Pidín saamastani huomiosta, mutta nuorukainen oli hädissään. Eivät kai he tule sisälle? hän olisi huudahtanut, jos naisen takapeilimuljautus ei olisi kieltänyt puhumasta. Yhtäkkiä katolta kuului rysähdys. Joku oli päättänyt ottaa ilmaisen kyydin. Paljaat varpaat näkyivät sivuikkunan ylälaidassa, joten matkustaja makasi varmaankin vatsallaan. Nainen ei sitä sietänyt vaan jarrutti saman tien. Jalat valuivat alemmas, mutta kiipeilijä pysyi yhä katolla. Nainen nousi autosta ja alkoi kiskoa nilkoista. En ehtinyt nähdä, miten siinä kävi, sillä etuovi oli jäänyt auki ja pänsä pisti esiin parrakas mies. Moikkasin häntä, ja hän vastasi siihen ihme örinällä. Enempää emme ehtineet vaihtaa kuulumisia, sillä naisen käsivarsi kietoutui kaulan ympärille ja vei pään mukanaan. Pian auto huristi jälleen viiden kilometrin nopeudella.

Vasta kun alkoi olla väljempää, päästiin kunnon vauhtiin. Pyysin että saisin aukaista ikkunan, ja yllättäen nainen myöntyi siihen. Ehkä hänelle oli tullut kuuma häiriköitä hätistellesä. Heti kun ikkuna hieman raottui ja ulkoa työntyi raikasta ilmaa, muistin, mikä autoilussa oli ollut hienointa. Pää ulko-

na, korvat vinkuvassa tuulessa, aukaisin suuren suuni ja huusin kieli ulkona niin lujaa kuin kykenin. Ja voin vannoa, että moni kuuli ensin huutoni ja vasta sitten moottorin hyrinän.

En ehtinyt nauttia pitkään matkanteosta, sillä rakennukset olivat vaihtuneet kymmenkerroksisiin, mikä merkitsi sitä, että olimme saapuneet varakkaampaan kaupunginosaan. Täällä ihmiset maksoivat vuokransa, osa kävi myös töissä. Vaikka en haaveillut mukavasta perhe-elämästä enkä olisi muuttanut tänne mistään hinnasta, oli silti kiva päästä välillä kurkkaamaan näitäkin kulmia. Tosin se tuskin oli matkamme tarkoitus. Vai oliko tämä uusi tapa nöyryyttää köyhiä, ajeluttaa kortteleissa, joissa ravintoloiden tuoksut herättivät kaikenlaisia turhia toiveita?

Pari kertaa yritin tiedustella, mitä minä täällä oikein tein, mutta nainen ei vastannut yhteenkään kysymykseeni ja nuorukainen vältteli katsettanikin. Hilpeä seura pakotti ajattelemaan itse. Useimmat asiakkaistani olivat rikkaista piireistä, koska ainoastaan heillä oli varaa maksaa palkkioni. Olin nostanut korvauksia ihan piruuttani, kokeillut miten pitkälle he olivat valmiit menemään. Ja sitä mukaa kun nostin hintaani, kohosi markkina-arvoni, kuten he nimittivät työsuoritusta, vaikka en varmasti ollut yhtään muita pätevämpi. Olin ainoastaan häikäilemättömämpi. Mutta häikäilemätön olin pelkästään rikkaita kohtaan, koska mielestäni he ansaitsivat sen. Sen sijaan omien seurassa olin reilu, joten palkkioni olivat pian tuhlattu. Jos en muuten saanut rahoja kulumaan, jaoin ne ystävilleni, ja jos vielä jäi jotain jäljelle, ojensin seteleitä ohikulkijoille. Siinä mielessä olin markkinatalouden kannalta ihanteellinen kuluttaja, koska pistin rahan välittömästi kiertämään. Tosin muuten en välittänyt markkinoista paskan-

kaan vertaa. Työtäkin tein ainoastaan siksi että se sattui minua kiinnostamaan.

Laskeuduimme parkkikerrokseen, missä puhtautta kiiltävät autot lepäilivät nätisti sadoissa riveissä. Luultavasti niillä ei ollut muuta tehtävää kuin täyttää omistajansa vuokraama parkkiruutu, sillä harvoilla oli enää tarvetta liikkua kauas. Huviajelutkin olivat menettäneet merkityksensä sen jälkeen kun kaikki kiinnostavat kohteet oli tuotu kaupungin sisälle. Vapaus, joka oli ennen yhdistetty autoiluun, tarkoitti nykyisin sitä, ettei tarvinnut matkustaa minnekään, koska omaa kotia parempaan paikkaa ei löytynyt. Tällaisen mainoksen olin kerran sattunut näkemään. Vaikea sanoa, pitikö se paikkansa, sillä en ollut koskaan omistanut kotia.

Menimme hissiin, joka heitti meidät hetkessä ylimpään kerrokseen. En ymmärtänyt, miksi yhdessä nurkkauksessa oli lepotuoli, sillä eihän siihen olisi ehtinyt kuin istahtaa ennen kuin olisi pitänyt taas nousta. Tai ehkä joillakin oli tapana kulkea hissillä toistuvasti ylös ja alas. Olisihan sekin tavallaan matkustamista.

Huoneiston kalustus teki minuun vaikutuksen. Jokaisella huonekalulla tuntui olevan selvä tarkoitus, samoin kuin tyhjillä tiloilla niiden välissä. Ehdoton suosikkini oli punaruskea nojatuoli, jonka selkänojassa oli riveittäin pyöreitä nappeja. Niillä saattoi hieroa sekä selän pitkiä lihaksia että selkärangan nikamia. Olin tottunut yöpymään sellaisissa asunnoissa, joissa oli huonekaluina pari vilttiä. Sen vuoksi kannoin aina mukani omaa patjaa. Se täytti hiljattain viisi vuotta, mitä Variety juhlisti tuomalla aamiaisen sänkyyn.

Kun nainen kehotti minua istuutumaan johonkin, valitsin tietysti punaruskean nojatuolin. Selkärangassa tuntui heti siltä kuin siellä kuljeskelisi pieniä muurahaisia, siis miellyttä-

vällä tavalla, ei pistelevästi. Nainen istahti U-muotoisen työpöydän sisäpuolelle.

– Haluan tehdä ensin selväksi, ettemme ole toimenantajiasi. Meidät on palkattu tähän. Ja me puolestamme pyrimme palkkaamaan tehtävään kyvykkäimmän henkilön.

Vasta nyt juolahti mieleeni, että täytyihän nuorukaisenkin olla täällä jossain. Tuolla hän istui oven luona pienellä jakkaralla. Silläkin huonekalulla oli selvä tarkoitus, se oli nuorukaisen potta.

– Emme siis vastaa siitä, mitä tehtävä pitää sisällään.

Hän sai sen kuulostamaan uhkaukselta. Ehkä se ei ollut paras tapa esitellä asiansa, mutta minuun se tehoi. Olin sen verran laiska, että minua kannatti ravistella ennen kuin ryhdyin yhtään mihinkään. Olin heti lievästi kiinnostunut.

– Toimeksiantajamme ovat tehneet kaikkensa asian selvittämiseksi.

– Joten viimeiseksi vaihtoehdoksi he keksivät minut.

Nainen katsoi minua huolestuneena. Hänen mielestään en selvästikään ollut oikea henkilö tähän tehtävään.

– Koska tapaus on epätavanomainen, normaalit keinot eivät ole tuottaneet tulosta. Tässä vaiheessa nimesi ja toimintatapasi tulivat esiin.

Se ei ihmetyttänyt, että he tiesivät nimeni, mutta miten he olivat onnistuneet tavoittamaan minut asunnoltamme? Olin muutaman tapauksen yhteydessä päässyt kurkistamaan virallisiin rekistereihin, eikä niissä ollut juuri muuta kuin nimi ja syntymäaika. Tietysti saattoi olla – kuten niin usein tässä kaupungissa – että oli olemassa kahdenlaiset tietolähteet. Niistä toisessa saattoi olla merkitty mies.

– Tietääksemme olet erikoistunut etsimään henkilöitä, joita viranomaiset eivät ole kyenneet löytämään. Nämä etsintäsi ovat ulottuneet mielikuvituksen puolelle.

Nainen piti tauon seuratakseen reaktioitani. Eivät hänen tietonsa minua hetkauttaneet. Kertojana mikään ei ollut minulle ihmeellistä. Vaikka hän irrotaisi päänsä ja pistäisi tilalle toisen, kohauttaisin vain olkapäitäni, nähty.

– Osa tehtävistäsi on liittynyt karanneisiin aaveisiin.

– Onhan niitä tapauksia ollut, vastasin ennen kuin hän ehti pitää taukonsa.

– Ja olet kyennyt selvittämään niitä.

– Jokseenkin hyvällä prosentilla.

– Ja tähän onnistumisprosenttiin voidaan kaiketi vaikuttaa rahalla.

– Kieltämättä sillä on ollut vaikutusta, miten innokkaasti olen paneutunut tapauksiin.

– Siinä tapauksessa paneutumisenne tähän tehtävään tulee olemaan sataprocenttista.

En pitänyt siitä, että rikkaat leventelivät varallisuudellaan. Rahat eivät kuitenkaan olleet naisen omia, joten eivät ne olleet niin likaisia, etteikö niihin olisi voinut pistää näppinsä.

– Voisinko nähdä hänet.

Luonnollisesti huoneessa oli laite, joka heijasti tytön eteemme. En pitänyt häntä erityisen viehättävänä, jos ei otettu huomioon varallisuutta. Raha kyllä kaunisti kenet tahansa. Tyttö oli ehkä viidentoista, mutta sopivasti ehostettuna hänestä saisi helposti täysi-ikäisen näköisen. Latasin heijastekuvan talteen ja ilmoitin ottavani työn vastaan.

– Milloin ja missä hänet on nähty viimeksi?

– Kuukausia sitten. Ja sitä missä hänet on nähty, sinun ei tarvitse tietää.

– Näin tehdään yhteistyötä. Kai saan sentään jotain taustatietoja.

– Et nähtävästi ole vielä käsittänyt tehtävän luonnetta. Luuletko, ettei häntä olisi löydetty, jos se olisi ollut tiedoista kiinni. Meillä on hallussamme kaikki tarvittava tieto, eikä se ole johtanut mihinkään. Hänen täytyy olla tiedon tavoittamattomista, mielikuvituksen puolella.

– Eikä teillä sitä ole.

Vaikka piikittelyni oli vielä kevyttä, naisen ilme muuttui yllättävän loukkaantuneeksi. Olisi voinut luulla, että hän olisi ollut pelkästään ylpeä vakavuudestaan, mutta näin ei nähtävästi ollut. Ties vaikka nainen näki itsensä suurena viihdyttäjänä, joka odotti suurta tilaisuutta päästä naurattamaan ja itkettämään kansalaisia. Jo pikaisen tutustumisen perusteella saatoin väittää, ettei näin tulisi koskaan käymään.

– Miten saan teihin yhteyden, jos ilmenee jotain kysyttävää?

– Samalla tavoin kuin tähänkin saakka. Et mitenkään. Me otamme yhteyden, jos se meille sopii.

Nainen oli tosiaan loukkaantunut huulenheitostani. Äänensävy oli muuttunut sellaiseksi, että heikkohermoiselta olisivat pudonneet huulet lattialle. Aloin pitää tästä naisesta.

– Ja yhteyden saamme nimellä Räkä.

Enkä sitten pitänytään.

– Tiedätte varmaan, ettei räkä itsessään aiheuta vaaraa. Se on seurausta sairaudesta. Se on osa elimistön puolustusmekanismia, jonka tehtävänä on poistaa haitalliset bakteerit.

Nainen myhäili äänettömästi. Selvästi häntä miellytti, että olin menettänyt hetkeksi malttini. Hän oli tiennyt, etten pitänyt ammattinimestäni. Ehkä olin esittänyt saman puolustus-

puheen turhan usein. Mutta myhäilköön, kunhan maksaa laskuni.

– Nähtävästi pidätte huolen siitä, että saan rahaa, kun sitä tarvitsen.

– Raha ei ole tässä ongelma.

– Sittenhän kaikki on harvinaisen selvää. Aloitan välittömästi.

– Tarvitsetko kyydin takaisin?

– Mitä suotta. Aloitan näiltä kulmilta. Mitä lähempää etsii, sitä varmemmin löytää.

Taisin saada sen kuulostamaan juuri siltä kuin halusinkin. Rypyt naisen otsalla alkoivat tanssahdella kivasti. Nousin miellyttävästä nojatuolista, joka oli kuitenkin alkanut hiostaa. Ihoni oli tarrautunut siihen ja päästi irrotessaan imaisevan äänen.

Kun olin kävelemässä portaita alas, kuulin ylhäältä tiheitä askeleita. Pysähdyin ja käännysin odottamaan tulijaa, koska vaaralle ei saanut ikinä kääntää selkää. Vaarasta ei tosin ollut huolta, sillä tulija oli nuori poloinen. Vaikka hänellä olisi ollut ase, hän olisi ollut vaaraksi ainoastaan itselleen.

Pelkkä juoksupyrähdys oli saanut hänet hengästymään niin ettei hän pystynyt heti puhumaan. Tai sitten häntä hengästytti ylipäättänsä se että joutui kertomaan asiansa.

– Minä... minulla olisi pyyntö.

– Siitä vain.

– Kun kuulin että olet kertoja.... en tiennyt siitä etukäteen. Ei minulle koskaan... enkä edes haluaisi olla mukana näissä hommissa. En ole sellainen ihminen. Ja jos vanhempani saisivat tietää... Eli pyytäisin...

– Niin?

– Ethän kerro minusta mitään pahaa.

Olisin voinut halata häntä. Ehkä olisi pitänytkin, sillä sitä hän selvästi tarvitsi. Ei hänen olisi kuulunut olla näissä hommissa, mutta olihan se ymmärrettävää, että ihmiset ottivat sen työn minkä sattuiivat saamaan. Sillä tavoin minäkin tälle alalle ajauduin. Ja tiesin, miten vaikeaa epämiellyttävistä tehtävistä oli päästä eroon. Siitä vasta pääsisi karmea ääni, jos iho irtoaisi kokonaan, paljon pahempi kuin nojatuolista.

– Ole huoleti. Haluan kertoa ihmisistä pelkkää hyvää.

Jätin mainitsematta, että valitettavasti aina se ei ollut mahdollista. Nuorukaisen huojentunut ilme oli miellyttävä etukateispalkkio. Tosin ei se rahaa korvannut, joten lähetin hänet takaisin emonsa luo ja lähdin ansaitsemaan elantoani

Ulkona jouduin heti myöntämään, että oli ollut hyödyttöä rehvastelua kieltäytyä autokyydistä. Kuumuus oli jälleen läkähdyttävä. Nyt saatoin ainoastaan haaveilla viilentävästä tuulenvireestä, joka leyhyttäisi avonaisesta ikkunasta kasvoja. Jotkut kai olettavat, että kertoja kykenisi kuvittelemaan itselleen virkistystä, vaikkapa suihkulähteen, joka ruiskuttaisi kylmää vettä kasvoilleni, mutta ei se ihan niin mennyt. Tiesin, miksi ammattini vaikutti ihmeelliseltä ja kadehdittavalta. Ylläni oli tyylikäs univormu, mutta valitettavasti se johtui pelkästään siitä, että olin autonkuljettaja. Saattoi minua toki ihailla, koska sain ajaa laadukkailla ja tuliterillä autoilla. Ne eivät vain olleet minun. Enkä saanut koskaan päättää minne ajoin. Rattia sain kääntää, mutta matkakohteesta päättivät ne, jotka istuivat leveästi takapenkillä. Lähinnä minua huvitti, miten ihmiset liittivät mielikuvituksen vapauteen ja avarakattaisuuteen. Ei se sitä ollut, sillä saman tylsän tien minäkin edessäni näin, vaikka alla olisi ollut miten hieno menopeli.

Katselin aikani korkeita rakennuksia ja suojatuille paikoille pysäköityjä autoja. Lohjenneita katukivetyksiä oli täälläkin.

Ei yhtään ihmistä ulkosalla. Turha täältä oli tyttöä etsiä. Lähdin kävelemään kohti metroa. Aurinko paahtoi rintaa vasten. Miten mukavalta olisikaan tuntunut märkä paita.

2.

Jatkoin etsintöjä heti kun aurinko painui kerrostalojen taakse. Vielä pidempään olisi toki kannattanut odottaa, koska keskusaukiolle paistoi yhä, mutta en enää malttanut kyhjöttää yksin sisällä. Ja aukiolle teki mieli, koska se oli kaupungin paras paikka.

Muutama vuosi sitten se oli ollut tavallinen hylätty toripaikka, jonka läpi kuljettiin omissa ajatuksissa vilkaisematta, olisiko jossain kojussa satuttu myymään mitään kiinnostavaa. Mutta kuka hullu siinä kuumuudessa olisi yrittänyt mitään myydä. Samalla tavoin tyhjilleen jäivät ympäröivät rakennukset, jotka räjäytettiin yksi toisensa jälkeen, jotta kukaan ei valtaisi niitä asuttavaksi. Aivan kuten ennen vanhaan oli kaadettu metsää peltojen tieltä, nyt kaadettiin rakennuksia. Paitsi ettei tilalle tullut mitään. Aukio sen kuin kasvoi ilman että olisi suunniteltu, miten tyhjän tilan voisi täyttää. Kadunmiehet puhelivat keskenään, että samalla kun räjäytetään taloja, pamautetaan torin kohdalla kunnon pommi, niin saataisiin kaupungin keskelle reikä. Sitä olisi varmasti mukava katsella lentokoneesta.

Sitten saapui ensimmäinen muuttoaalto. Ihmisiä vaelsi sieltä missä oli vielä kuumempaa kuin täällä. Koska ainoat halvat majoitustilat oli räjäytetty taivaan tuuliin, he aikansa etsittyään päätyivät tälle ja muille pienemmille aukioille. Hei-

On rajoja, joita avataan ja suljetaan, kuljetaan toiseen maailmaan ja palataan vanhaan. Muuttumattoman maailman ja omien alati muuttuvien kokemusten välissä on aukko, jonka ylitse normaalisti loikataan, mutta Kobrassa loikkaamisen sijaan astutaan suoraan tuohon aukkoon, tietämättä mihin se johtaa.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi